

Tornion ja Haaparannan alue on kansainvälisten kuljetuskäytävien solmukohta ja osa vireillä olevaa TEN-ydinverkkokäytävän laajennusta Perämerenkaaren ympäri. Alueen kautta kulkevat useat merkittävät Pohjois-Suomen ja -Ruotsin kansainväliset liikennekäytävät, jotka liittävät Barentsin alueen Keski-Euroopan liikennekäytävään sekä edelleen Kaukoitään. Tämä Ruotsin kautta kulkeva reitti on yksi vaihtoehto Suomen ulkomaankaupan kuljetuksille. Mahdollinen henkilöliikenteen avaaminen rajan yli laajentaisi työssäkäyntialueita Perämeren alueella.

NYKYTILA

Laurila-Tornio/raja on noin 20 km pitkä, yksiraiteinen, sähköistämätön rataosuus. Laurila-Tornio -rataosalla kuljetettiin vuonna 2017 noin 0,26 miljoonaa tonnia tavaraa. Rajan ylittävää tavaraliikennettä oli noin 30 000 tonnia. Lisäksi rataosaa käyttää Kolarin radan raaka-puu- ja henkilöjunaliikenne.

Ruotsin ja Suomen rataverkon raidelevyyden ollessa erilainen Tornio-Haaparanta rataosuus on varustettu molemmilla raidelevyisillä. Siirtokuormaus on keskitetty Haaparantaan.

HANKE JA TAVOITTEET

Hankkeen tavoitteena on parantaa rautatiekuljetusten kustannustehokkuutta ja teollisuuden kilpailukykyä sekä mahdollistaa henkilöjunaliikenteen tarjonnan jatkaminen Suomen ja Ruotsin välille (Haaparantaan/Tornioon).

Hanke sisältää Laurila-Tornio/raja -rataosan sähköistuksen, sähköistuksen vaatimat ristikkosiltojen arvartamiset (Kaakamajoki ja Raumonjoki) sekä Tornionjoen uusi ratasilta. Sähköistettävää raidetta on Ruotsin rajalle 22,5 km. Ruotsin puolella on sähköistettävää raidetta 1 km.

Hankkeen sisältöä tulee tarkistaa jatkosuunnittelussa mm. sähköistuksen vaatimien turvalaitemuutosten osalta. Hanke ei sisällä henkilöliikenteen käynnistyessä tarvittavia Tornion henkilöratapihan laiturimuutoksia eikä pidemmän siirtokuormaustermiinalin toteuttamista Haaparannalle.

AIKATAULU

- Hankkeesta on tehty alustava kustannus selvitys ja hankearviointi vuonna 2014
- Rakentaminen voi alkaa ratasuunnitelman laatimisen ja hyväksymisen jälkeen. Ratasuunnitelman laadintaan on varattava noin vuosi.
- Rakentaminen kestää noin 2 vuotta.

KUSTANNUKSET

Kustannusarvio on noin 24 milj. euroa (MAKU 130, 2010=100). Tästä sähköistuksen kustannukset ovat Ruotsin rajalle asti noin 14 milj. euroa ja Tornionjoen uuden ratasillan kustannukset noin 10 milj. euroa. Kustannusarvio tarkentuu ratasuunnitelmassa.

VAIKUTUKSET

- + Tavarajunien liikennöintikustannukset pienenevät ja teollisuuden kilpailukyky paranee
- + Junaliikenteen terveydelle haitalliset päätöt vähenevät
- + Mahdollistaa henkilöliikenteen Suomen ja Ruotsin välillä ja edistää siten nykyistä laajemmän työssäkäyntialueen Perämerenkaaren ympärillä
- Radan kunnossapitokustannukset kasvavat
- Ristikkosiltojen avartamiset voivat aiheuttaa pidempiaikaisia liikennekatkoksia rakentamisen aikana

Nykyisillä tavaraliikenteen määrillä hanke ei ole kannattava hyötykustannussuhteen ollessa 0,1. Kuljetusvirtoja voi lisätä Pohjois-Suomen teollisuuden kasvu (mm. kaivokset) sekä Venäjän kuljetukset. Hyötyvän henkilöjunaliikenteen osalta keskeinen kysymys on, syntyykö uutta rajan ylittävää junatarjontaa ja missä määrin.